

PROKOPSKÉ LISTY

MĚSÍČNÍK ŘÍMSKOKATOLICKÉ FARNOSTI U SV. PROKOPA
PRAHA 3 – ŽIŽKOV

LISTOPAD 2024

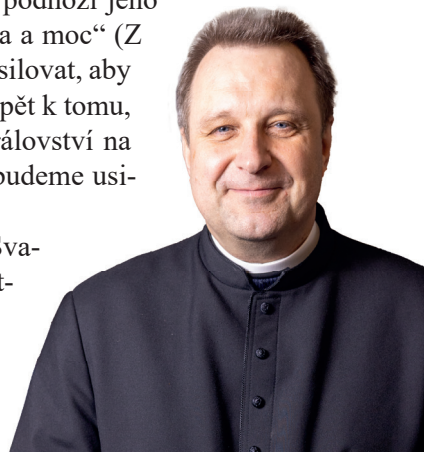

376

Drazí farníci,

na konci měsíce listopadu dospějeme k závěru celého liturgického roku, který je pokaždé jakoby korunován slavností Ježíše Krista Krále. Tato oslava by mohla v někom vyvolávat triumfalistický dojem katolické Církve, ale právě opak je pravdou. Věříme a vyznáváme, že Ježíš Kristus je Syn Boží, který sestoupil na naši zem, aby vydal nejautentičtější svědectví o životě jediného pravého Boha. Zároveň nám ale vždy znovu a znovu připomíná, že nepřišel jako vládce, který si chce udělat ze všech ubohé služebníky a otroky, ale jako ten, který chce sloužit a dát svůj život za všechny (srv. Mt 20,28). V tom je právě největší vítězství a velikost Boží, že nepřichází jako obávaný a hrůzostrašný panovník, ale jako služebník – Syn Boha, který chce udělat vše pro záchranu jednoho každého člověka, a to i za cenu oběti vlastního života. Vítězství, moc a sláva Boží nespočívá v ponižování lidské důstojnosti anebo ukazování její nedokonalosti a pomíjivosti, ale její přijetí a přetvoření skrze svou oběť na kříži. Jediným pravým trůnem Boha je kříž. Z lidského hlediska je to nepochopitelné a ve své podstatě i nepřijatelné, ale z Božího pohledu se právě zde uskutečňuje přemožení ubohosti světa raněného a zotročeného hříchem a potvrzuje se definitivní vítězství milosti a lásky nad zlem a nenávisť. Ano takto vítězí Bůh a tímto způsobem zachraňuje člověka dokonce před ním samotným. Proto postavu Krista Krále nevnímáme jako příklad falešného triumfalismu, ale jako příležitost k uvědomění si, jakým způsobem se máme i my snažit uskutečnit vládu Boha na zemi. „Chceme-li proto, aby v nás kraloval Bůh, ať v našem smrtelném těle nevládne hřích. Umrtvujme naopak své pozemské údy a přinášejme ovoce Ducha, aby se v nás Hospodin mohl procházet jako v duchovní rajské zahradě a aby v nás kraloval on sám se svým Kristem sedícím v nás po pravici Otcovy duchovní moci, o niž prosíme. Ať tu sedí, dokud se všichni jeho nepřátelé, kteří jsou v nás, nestanou podnoží jeho nohou a dokud z nás nezmizí každá jiná vláda, síla a moc“ (Z pojednání o modlitbě od kněze Origena). Je třeba usilovat, aby v nás opravdově vládl Bůh a tím budeme moci přispět k tomu, aby On také kraloval v tomto světě. Šířit Boží království na této zemi je možné jedině tehdy, pokud my sami budeme usilovat o nadvládu Boží v nás.

To vše je velice úzce spojeno se slavností Všech Svátých, kterou tento měsíc otevíráme, a též i s památ-

kou Všech věrných zemřelých, kteří nám připomínají Boží spravedlnost. Sv. Pavel v listě Římanům píše: „Všichni přece budeme stát před Božím soudem. Vždyť v Písmu se říká: `Jako že jsem živ, praví Pán, přede mnou poklekne každé koleno, a každý jazyk bude velebit Boha.‘ A každý z nás tedy bude muset sám za sebe vydat Bohu účty“ (Řím 14, 10-11). Ježíš Kristus jako pravý Král bude tím jediným a nejvyšším spravedlivým soudcem, se kterým se jednou při našem skonání setkáme a který bude jako Král soudit celý náš život. Jeho moc sahá až za hranice čistě pozemského života, a proto setkání s ním bude rozhodující pro naše věčné přebývání v jeho slávě anebo odsouzení k životu bez něho. Proto nám tato slavnost ještě s větší intenzitou připomíná nejdůležitější okamžik našeho života – smrt – a zároveň nás přímo burcuje k intenzivnějším modlitbám za naše zemřelé, kteří jsou odkázáni na Boží milosrdenství, které jim můžeme našimi prosbami a obětmi zprostředkovat. Tímto způsobem dokážeme našim drahým zemřelým skutečnou lásku, kterou k nim máme a která sahá až za hrob, neboť spojení s nimi nekončí, ale jenom se mění. Kéž nám připomenutí omezenosti našeho pozemského života pomůže k novému obrácení a posílení naší víry, že Ježíš Kristus je jediným pravým Pánem a Králem, ale zároveň i Životem, bez kterého není možné mít život věčný.

V modlitbě vás provází a všem žehná P. Vít

ADVENTNÍ DUCHOVNÍ OBNOVA U SV. PROKOPA

Farní duchovní obnova se uskuteční v **sobotu 30. 11. a započne v 8.00** mší sv. v kostele sv. Prokopa.

Následují postupně 2 přednášky ve farním centru. Duchovní obnovu povede P. JLic. PhDr. Radim Cigánek, farář ve farnosti Sázava – Černé Budy a kanovník Kolegiátní kapituly Všech svatých na Hradě pražském. V přestávkách mezi přednáškami bude příležitost ke sv. smíření a k duchovnímu rozhovoru. Zakončení cca ve 12.15 svátostným požehnáním v kostele.

Sbírka na splátku úvěru

neděle 3. 11.

všechny kostely

Setkání hledajících

Neděle 3., 10., 17., 24. 11. v 18.00

farní centrum

Výstav Nejsvětější Sv. Oltářní

Čtvrtek 7. 11. po mši sv. do 20.00 – sv. Prokop

Úklid kostelů

Pátek 8. 11. od 15.00 v kostele sv. Rocha

sobota 9. 11. v 8.00 mše sv. a po ní úklid u sv. Prokopa

Duchovní obnova pro muže

V sobotu 9. 11. započne v 8:00 mší svatou v kostele sv. Anny.

Následovat budou 2 přednášky v sousedním komunitním centru.

Setkání ministrantů

Neděle 10. 11. v 17.00

Farní centrum

Modlitební skupina

Středa 13. 11. od 19.00 ve farním centru

Mše sv. v Tridenteském ritu

Pondělí 2. 12. v 18.00 u sv. Rocha

Totus Tuus

HOMILIE SV. JANA PAVLA II. SLAVNOST VŠECH SVATÝCH

1. LISTOPADU 1989

„Když Ježíš uviděl zástupy, vystoupil na horu, a jak se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Otevřel ústa a učil je:“ (Mt 5, 1-2). Štejnými slovy dnes Ježíš učí nás, zde shromážděné. Uprostřed tohoto římského hřbitova hlásá evangelium osmi blahoslavenství. Hlásá je na mnoha dalších hřbitovech po celém světě. My - kteří ještě žijeme na této zemi - ho slyšíme. Slyšíme ho u hrobů, v nichž odpočívají naši zesnulí bratři a sestry. Je evangelium osmi blahoslavenství adresováno také jim? Mluví se v něm o smrti? Evangelium osmi blahoslavenství mluví o smrti, i když ji ani jednou nezmiňuje jmenovitě. Místo toho každé blahoslavenství horského kázání staví vedle sebe dva rozměry života: časný a věčný, definitivní. Je známo, že časný život na této zemi končí smrtí. Evangelium osmi blahoslavenství tedy mluví o smrti, ale přikazuje nám, abychom se na ni dívali prizmatem života: života, který pomíjí zde na zemi - a života, který je věčný: v Bohu. Proto má evangelium osmi blahoslavenství i dnes zvláštní výmluvnost mezi hroby a kaplemi na Campo Verano a na všech hřbitovech světa. Hle, těm, kdo odpočívají v hrobech, klade každé blahoslavenství otázku: Byli jste chudí duchem? Hladověli jste a žíznili po spravedlnosti? Byli jste milosrdní? Čistý v srdci? Patřili jste k těm, kdo vytvářeli pokoj? Kterí byli pronásledováni pro spravedlnost? Kdo snášeli urážky, pronásledování a lži, které proti nim byly vyslovovány „pro Krista“? A kteří byli kvůli němu obviňováni z nejrůznějších špatností? (srov. Mt 5, 3-11). Zažili jste ve svém životě mnoho utrpení a smutku? Každý z těchto našich bratří a sester, kteří odpočívají na hřbitovech v Římě a na celém světě, musel - na konci svého života - posoudit svůj pozemský život podle těchto otázek. Každý z nich pokládá kámen na kameni časného života, aby se mu otevřela perspektiva života věčného. To je život v Bohu. To a Boží království, království nebeské. Tento život a toto Království si Bůh přeje pro nás lidi, poutníky procházející pomíjivostí až k hranici smrti. Zijme to - společně s celou církví - zvláště dnes a zítra. Dnes a zítra stůjme u hrobů svých blízkých s otázkou: Byli jste generací, která hledala živého Boha? Patřili jste mezi ty, kdo hledali tvář Boha Jákobova? Člověk se vydává na pouť touto zemí, skrze pomíjivost, k tváři živého Boha: aby ho spatřil „takového, jaký je. Aby ho viděl tváří v tvář“ (srov. 1 Jan 3, 2). Člověk podrobený zákonu smrti. A zároveň: člověk - poutník Absolutna! „Milování, my jsme dosud Boží děti, ale co budeme, to se ještě nezjevilo“ (1 Jn 3, 2). Je hřbitov pouze místem konce lidského života na zemi? Není to také začátek toho, co zde, na zemi, „ještě nebylo zjeveno“? Začátek nové budoucnosti? Nového života? Ano, zde na zemi známe slova: „už jsme Boží děti“ (srov. 1 Jan 3, 1). Vskutku: „skutečně jsme“ (1 J 3, 1) na základě Slova, které nám zjevil Kristus. Proto také on - Kristus, který přišel od Otce, všem říká: „Jak velkou lásku nám Otec dal!“ (jak čteme v 1 Jan 3, 1). Hlásá to celé evangelium. Zvláště evangelium osmi blahoslavenství. Definitivně to vyjadřuje Kristova smrt: jeho kříž, hrob a vzkříšení. Když v těchto prvních listopadových dnech navštěvujeme hřbitov, naslouchejme tomuto evangeliu. Skrze všechna znamení lidské smrti, která zaplňují toto svaté hřbitovní pole, Kristus hlásá pravdu o věčném životě. Tento život je silnější než smrt. Je zakořeněn v „lásce, kterou nám dal Otec“.

Ze života svatých

zpracovala
Mgr. Tereza Kahounová

SV. MARTIN DE PORRES

SVÁTEK 3. LISTOPADU

Jeho atributy jsou koště, myši, pes a kočka. Je to patron holičů, kadeřníků a právníků. Při kanonizaci byl nazván „Martin od lásky“. Co je to za svatého?

Pocházel z Limy v jižní Americe. Stal se holičem a ranhojičem. Patřil k pohrdané vrstvě obyvatel a jako míšenec měl těžkosti i se vstupem do dominikánského řádu. Později mu zde byla svěřena péče o nemocné. Vynikl mimořádnými ctnostmi, zvláště obětavou láskou k lidem i nemalou ke zvířatům. Měl charisma zázraků, žil asketicky a vedle léčení poskytoval nemocným i duchovní rady. Zemřel obklopen láskou na nákazu malárií.

Z prostředků otce se měl Martin v Limě vyučit nějakému řemeslu, a tak se v 15 letech stal holičským učněm a zároveň se seznámil s léčitelstvím, které se tehdy s tímto oborem prakticovalo. Získal jisté základy medicíny a farmacie a stal se uznávaným odborníkem v přírodním léčitelství. Jeho touhou však bylo stát se dominikánem, jejichž první klášter se nacházel právě v Limě. Zákony v té době však byly proti přijímání Indiánů, černochoů a jejich potomků do řeholního řádu. Nemělo pomoci ani postavení otce.

Představený konventu byl nakonec ochoten tento problém přehlížet a Martina, kterého vzal nejprve mezi terciáře (r.1594) nechal r. 1603 složit řeholní sliby. Uvádí se, že tomu předcházel Martinův návrh, aby ho prodali za otroka a zlepšili si tak špatnou finanční situaci kláštera.

Již od doby, co se Martin stal terciářem, s velkou svědomitostí a láskou vykonával v klášteře úklidové i některé další služební práce. V souvislosti s touto starostí se o něm rozšířila pověst, že je neuvěřitelným ochráncem zvířat, a proto byl po čase nazýván i „americkým Františkem z Assisi“. Vysvětlil prý potkanům a myším, z nichž jednu vzal do ruky, že nemohou žít tam, kde má klášter jídlo pro chudé ani nikde mezi oblečením, natož v sakristii, a proto musí odejít z prostor kláštera. Nastavil velký koš, do něhož se všechny myši po jeho projevu lásky shromáždily a vynesl je v něm do přírody za hranice kláštera. Později jim i něco donesl, aby neměly hlad. Proto se myši, vedle atributu koštěte, objevují s dalšími zvířaty na jeho vyobrazeních. Jedná se o psy a kočky, protože pro ně vytvořil první útulek. V legendě se hovoří i o tom, že vzkřísil psa, kterého majitel usmrtil kvůli stáří.

Vraťme se ale k lidem, kteří u něj byli po Bohu a pro Boha na prvním místě.

Po slibech mu byla v klášteře svěřena péče o nemocné, při níž vynikal velkou pokorou a obětavou láskou. Dokázal pomoci nejen léčením těla, ale i duchovní radou. Stal se proto tak vyhledávaným, že nakonec za ním přišli i španělský místokrál hrabě a mexický arcibiskup, kterého uzdravil a jemuž bylo líto, že ho Martin de Porres pro vyčerpanost nemohl doprovázet na jeho cestách.

Martin de Porres trpělivě a neúnavně pečoval především o chudé nemocné, nedělal rozdíly mezi lidmi různé pleti a postavení. Prostory kláštera, jehož část změnil na nemocnici, brzy přestávaly stačit, a tak prý zřídil nemocnici v domě své sestry, kde později vznikl i sirotčinec. Založil také školu pro vzdělávání chudých dětí, která byla první v zemi.

Za epidemie moru se sám staral o šedesát spolubratrů a nikdo z nich nezemřel. Žil velmi skromně, asketicky. Toužil být i misionářem, ale pro svůj původ se tehdy nesměl stát ani knězem. Dokázal však objasňovat složité teologické otázky, aniž se někdy studiem teologie zabýval. Těm, kteří mu ublížili, vždy dokonale odpouštěl, považujíc své hříchy za větší, než mají druzí. Když bylo třeba, objevoval se ve stejnou dobu na dvou různých místech a byl obdařen charismaty zázraků i levitace. Nejchudším opatroval jídlo, šaty a léky; venkovanům a pohrdaným lidem pomáhal, jak jen mohl. Vysloužil si tím přezdívku „Martin od lásky,“ ale i velkou vyčerpanost.

Před dovršením 60 let onemocněl malárií a mezi přáteli kolem jeho lůžka klečel i hrabě z Chinchón. Nejsmutnějším bratru Antonínovi při loučení řekl: „*Neplač, možná budu v nebi užitečnější než tady.*“ Přítomným poželal a 3. 11. v 9 hodin, zatímco bratři kolem něj zpívali Krédo, zemřel. Pohřben byl o den později večer pro velký příliv lidí. Ke hrobu ho prý nesli preláti a šlechtici. Na místě jeho uložení se děla zázračná uzdravení a přípravný proces kanonizace začal již v roce 1660. Některým se nezdálo, že by mulat, patřící do nižšího řádu, měl být povýšen na oltář a bránili tomu. Martin de Porres byl blahorečen 29. 10. 1837 papežem Řehořem XVI. a svatořečený 6. 5. 1962 papežem Janem XXIII.

Christologické tituly v Písmu: Mesiáš–Kristus–Pomazaný

ČÁST: 3

AUTOR: LADISLAV KLÍMA

Tentokrát se podíváme na christologický titul, s nímž se často setkáváme, když mluvíme o Ježíši, a který vyjadřuje jádro očekávání izraelského národa, ale zároveň nás všech. Už jsme si v předchozích částech řekli, že Ježíš tento titul pro sebe nepoužíval, ale zároveň ho nepopíral. Dnes se ovšem zaměříme na skutečnost tohoto titulu více teologicky.

Základem je hebrejské slovo mesiáš (מָשִׁיחַ mašiah), které je vyvozeno ze slovesného základu מָשַׁח (m-š-h), což znamená „pomazat“ do funkce nebo k určitému poslání svěřeného člověku Bohem. V knize Exodus se tak setkáváme s tím, že je Aron pomazán na kněze, v knize Samuelově je pomazán na krále nejprve Saul a potom David, prorok Eliáš pomaže Elizea za proroka místo sebe (1 Kr 19,17). V nejhlubším významu nám mesiášský výrok přináší Izaiáš v 61. Kapitole: „Duch Páně, duch Hospodinův, je nade mnou, protože mě Hospodin **pomazal**, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu pokorným, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným(...)”. Mesiáš (řec. Christos) je pomazán na kněze, krále a proroka má plnost Ducha svatého a přináší radostnou zprávu o vykoupení.

Mnohokrát jsme se dotkli pojmu triumfalistického politického mesianismu, ale nijak jsme si nedefinovali jeho základ. Starozákonní zaslíbení daná praotcům a opětovně zopakovaná na poušti při stvrzení smlouvy mezi Hospodinem a jeho lidem obsahují přísliby země (Dt 28). Podmínkou však je věrnost Hospodinu, jeho slovům a přikázáním. Za nevěrnost byla trestem ztráta země. Celé izraelské dějiny jsou spojeny se snahou zachovat věrnost Bohu a přebývat v zemi, kterou jim zaslíbil. Obzvlášť markantní se tato touha stává po pádu Jeruzaléma, odvezení lidu Jižního království do Babylonie a zkáze prvního jeruzalémského chrámu v 6. století před Kristem. V zajetí se ustanovuje podstatná část biblického kánonu, řada prorockých vizí je znovu interpretováno ve světle této bolestné události. Izraelský národ volá po své zemi, kam se vrací až v druhé polovině 6. století za perského vladaře Kýra II., který razil velice vstřícnou náboženskou politiku vůči etnikům nacházejícím se na jeho území. Roku 332 př. Kr. porazil Alexandr Veliký Persii, čímž si přisvojil i území Izraele. Po smrti Alexandra Velikého si území rozdělili jeho vojenští velitelé. O území Izraele se mezi sebou přetlačoval rod Ptolemaiovců a Seleukovců. Ve 2. století to byl druhý z uvedených rodů, který měl kontrolu nad námi uvažovaným prostorem a započal v necitlivém propojování řecké kultury a náboženství s židovstvím, což vyvrcholilo stavbou sochy Dia v jeruzalémském chrámě. Tato událost vyvolala povstání, do jehož čela se postavili bratři Makabejští. Roku 142 př. Kr. uznali Seleukovci nezávislost Judeje, ale ta netrvala dlouho. V 60. letech 1. stol. př. Kr. uzavírá Idumejec Antipater, otec Heroda Velikého, dohodu s římským generálem Pompeiem, který mu pomáhá stabilizovat situaci v království a upevnit jeho moc. Tím se však stává Judea vazalským státem Říma, což se prohlubuje právě za vlády Heroda

Velikého. K dobru Heroda Velikého hovoří, že nechal zrekonstruovat jeruzalémský chrám, ovšem nutno povědět, že ukončil život několika náboženských horlivců a zvýhodňoval Židy z diaspor oproti domácímu obyvatelstvu. Není snad náhodou, že mnohé náboženské skupiny se radikalizovaly. Nemluvíme pouze o farizejích, kteří byli ochotni balancovat na hraně vstřícnosti k římskému impériu, ale Zélótech – horlivých radikálech, kteří chtěli vyhnat Římany za každou cenu. Ostatně touha po nezávislém státě byla v židovském národě velmi silná a mesiánská očekávání příchodu krále–velekněze, obnovitele ideálních časů království krále Davida, v této době obzvlášť sílí. Jistě je vhodné věřit, že to byla Bohem učiněná živná půda pro příchod Ježíše Krista, ačkoliv očekávání mnohých po zbožném revolucionáři se nenaplnila. Pokud čteme některé texty ze závěru Trito-Izaiáše, nalezneme zde přísliby nových nebes a nové země. Není tedy oprávněné očekávat naplnění příslibů eschatologicky?

Po krátkém exkurzu do dějin Izraele si povězme něco k námi uvažovanému titulu Mesiáš-Kristus-Pomazaný. Královská funkce odkazuje na eschatologické nebeské království. Toto království je již přítomno, ale zatím nenaplněno. Ježíš ho přirovnává ke kvasu, který prokvasí postupně celé těsto (Lk 13,21). Toto království je mezi námi, ale král ještě vyčkává s příchodem, dokud ho neuzná celý Izrael.

Kristus je, jak nás informuje autor listu Židům, veleknězem v nejvlastnějším slova smyslu. On je veleknězem nové smlouvy. Zánik velekněžství staré smlouvy je znázorněno roztrhnutím chrámové opony při Ježíšově smrti na kříži (MK 15,38). Je to velekněz soucitný, stejně jako každý velekněz podal oběť za hřích, aby usmířil člověka s Bohem, ale je to oběť jediná a definitivní. Obětoval sám sebe jako dokonalého beránka bez poskvrny. Tedy je nejen veleknězem, ale zároveň obětinou. Usedl po Otcově pravici a přimlouvá se za nás neustále, tedy i zde plní bez ustání svou velekněžskou funkci jako prostředníka mezi Bohem a lidmi: skrze něho máme přístup k Otci. Od něho je odvozena kněžská funkce jeho lidu, ať už se jedná o všeobecné kněžství každého pokřtěného, nebo služebné, svátostné kněžství: všichni máme účast na jediném kněžství Kristově. Kněz *in persona Christi* koná eucharistickou oběť a přináší ji jménem celého lidu Bohu, ale i každý věřící má vlastní podíl na bohoslužebném úkonu, podává Bohu božský dar a s ním i sebe sama. Tak je obětováno celé mystické tělo Kristovo, totiž jeho Církev, která roste do podoby Kristovy. Svátostné kněžství je zde od toho, aby probouzelo v Božím lidu svatost. Není možné, aby existovalo jedno bez druhého.

Zbývá při úvahách o našem všeobecném kněžství a obětování nás samých Bohu, připomenout slova sv. Pavla z 2. kapitoly listu Filipským, abychom měli v sobě to smýšlení jako Kristus: „ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, **vzal na sebe přirozenost služebníka** a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, **ponížil se a byl poslušný až k smrti**, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže **při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno** na nebi, na zemi i v podsvětí a **každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.**“

PROMLUVA SV. JOSEMARÍA ESCRIVÁ
ZE DNE 9. 1. 1956 - ČAS JE POKLAD

ČÁST: 3

USPOŘÁDAL P. VÍT UHER

Ted' se zamyslíme nad podobností o člověku, který *se chystal na cesty, zavolal si své služebníky a svěřil jim svůj majetek*. Každému z nich svěřil jinou částku, aby ji spravoval v jeho nepřítomnosti. Myslím, že bude velmi vhodné soustředit se na jednání toho, kdo přijal jednu hřivnu: jeho jednání se u nás říká mazanost. Přemýšlí a rozvažuje ve svém nepříliš rozvinutém rozumu a rozhodne: *šel, vykopal v zemi jámu a peníze svého pána ukryl*. Jaké zaměstnání si asi zvolil ten člověk, jestliže zakopal pracovní nástroj? Rozhodl se neodpovědně a z pohodlnosti vrátit pouze to, co mu bylo svěřeno. Bude promarnovat minuty, hodiny, dny, měsíce, roky dokonce život! Ostatní se snaží, obchodují, velkomyslně se starají, aby získali více, než dostali. Je to spravedlivý zisk, protože doporučení bylo jasné: *negotiamini dum venio*, hospodařte, dokud se pán nevrátí. Ale onen člověk, ne, ten svůj život znehodnotil. Je velmi smutné žít a zabíjet čas, který je velkým Božím darem. Pro ospravedlnění takového počínání neexistuje žádná výmluva. *Nikdo at' neříká: mám k dispozici jen jednu hřivnu, nemohu ničeho dosáhnout. I s jedinou hřivnou můžeme přece vykonat záslušnou práci*. Je velmi smutné nezískat nic, nemít dobrý užitek ze všech schopností —at' jich je málo nebo hodně— které Bůh dává člověku, aby sloužil lidem a společnosti.

Když nějaký křesťan promarnuje svůj čas na zemi, dostává se do nebezpečí, že promarní i své nebe, když se pro své sobectví uchýlí do ústraní, skryje si, nedělá si s ničím starosti. Kdo miluje Boha, ten nejen že dá vše co má do Kristových služeb, on dá i sám sebe. Nevídí —přízemním pohledem— své já ve zdraví, jménu, povolání. Mnozí lidé jen myslí, říkají a dělají: *moje, moje, moje*. Jak odporné! Sv. Jeroným píše, že *skutečně to, co je psáno: hledat výmluvy pro hřích (Žalm 140, 4), dělají tito lidé, kteří k hříchu pýchy, přidávají ještě lenost a lhovost*.

Je to zvláště pýcha, která neustále omílá toto *moje, moje, moje*... Neřest, která z člověka dělá neužitečného tvora, který nezná touhu pracovat pro Boha, která ho vede k promarnování času. Snaž se o úspěšnost, potlačuj své sobectví. Tvůj život pro tebe? Tvůj život pro Boha, pro dobro všech lidí skrze lásku k Pánu! Vykopej tu hřivnu! Dělej vše, at' přinese užitek a zakusíš při tomto nadpřirozeném obchodování velkou radost, pochopíš, že nezáleží na tom, aby byl výsledek zde na zemi takový, aby ho lidé mohli obdivovat. Podstatné je odevzdat všechno, co jsme a co máme, snažit se, aby hřivna přinášela užitek a abychom se stále snažili vydávat dobré plody. Bůh nám možná poskytuje další rok

k tomu, abychom mu sloužili. Nemysli, zda to bude pět let nebo jen dva roky. Soustřed' se pouze na tento jediný rok, který právě začal. Abychom ho odevzdali a nezakopali do země. Takové by mělo být naše předsevzetí. *Byl jeden hospodář a ten vysázel vinici. Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a vystavěl strážní věž, pronajal ji vinařům a vydal se na cesty.*

Chtěl bych, abychom se zamysleli nad tímto podobenstvím z hlediska, které nás právě zajímá. Tradice v tomto příběhu viděla obraz osudu vyvoleného národa a nám ukazuje hlavně to, jak na velkou lásku Pána odpovídáme my, lidé, nevěrností a nevděkem. Konkrétně se chci zastavit u onoho: *vydal se na cesty*. Docházím k závěru, že my křesťané bychom neměli opouštět vinici, do které nás Pán postavil. Měli bychom využít všech svých sil na tuto práci na vinici, pracovat na lisu a po skončení denní práce odpočívat na věži. Kdybychom se nechali vláčet pohodlností, znamenalo by to odpovědět Kristu: Ale, vždyť moje roky jsou tady pro mne, ne pro tebe. Nechci se starat o tvou vinici.

**Marta Munzarová: Eutanazie, nebo paliativní péče?
(Praha: Grada, 2005. 108 s., ISBN 978-80-247-6535-8)**

AUTOR: LADISLAV KLÍMA

Publikace profesorky Marty Munzarové, lékařky, která působila například v odborných bioetických komisích při ministerstvu zdravotnictví ČR, v Radě Evropy, České lékařské společnosti JEP, představuje problematiku eutanázie a paliativní péče a přispívá tak k obsahovému odlišení zmíněných pojmů. Publikace rozšiřuje diskuzi o bioetický pohled o nepřipustnosti eutanázie a etické vhodnosti paliativní péče.

Kniha je členěna do čtyř kapitol, jež první je věnována základní úvaze, jak vnímat člověka v jeho celistvosti a co je to „právo na smrt“. V této kapitole varuje před redukcí člověka na složku fyzické bolesti a zanedbávání dalších dimenzí, jako je složka sociální, emoční a spirituální. Obzvláště, pokud je ulehčeno člověku ve třech posledních jmenovaných složkách, stává se obvykle i fyzická bolest snesitelnou. Autorka nezapírá, že umělé prodlužování života zbytečně prohlubuje utrpení, ale jasně odlišuje mezi eticky správným ustoupením od léčby, která spíše zhoršuje břímě pacienta, což je zcela legitimní, a aktivním zabitím. V prvním případě se jedná o podřízení se smrti a ve druhém přebírání role soudce a vykonavatele.

V druhé části poukazuje, že většinové filosofické systémy a náboženství se vyslovují proti úmyslnému usmrcení člověka, i když je ve složitém stavu. Dále se věnuje podrobně zneužití eutanázie v období německého národního socialismu, ale i nezvládnuté situaci v Holandsku, kde navzdory rotterdamským kritériím, které měly dát eutanázii jasnější pravidla, dochází k jejich překračování. To se projevuje zejména v oblasti tzv. chtěné, tedy pacientem vyžádané eutanázie, kdy značná část případů na vrub té, kdy pacient již nebyl kompetentní rozhodnutí přijmout a musel ho za něho učinit lékař. Nizozemské zákonodárství se zejména zasadilo o to, aby v praxi lékař nemohl být souzen a postihován za provedení eutanázie. Pokud jde o žádosti o eutanázii či asistovanou sebevraždu, převažovaly: pocit osamělosti, opuštěnosti, ztráty důstojnosti, pocit, že pacient je zátěží pro ostatní, pocit ztráty smyslu života, strach z bolesti, strach z umírání. Autorka přirovnává legalizaci eutanázie ke kluzkému svahu, na němž, pokud se jednou vydáme, kloužeme níže a níže, tedy hrozí prolomením určitých hranic. Zároveň varuje, že na lékaře by tak byl uložen úkol, který přesahuje jejich kompetence a silně narušuje jejich osobní integritu, neboť úkolem lékaře má být léčit, případně ulevovat od bolesti, nikoliv zabíjet. Z toho dle autorky plyne, že žádné kodexy nejsou zárukou toho, aby lékařská praxe nebyla zneužívána. Postoje světových, evropských i českých lékařských společností se jasně vymezují proti eutanázii i asistované sebevraždě.

Třetí kapitola je věnována paliativní péči, která dle doložených dokumentů WHO, Rady Evropy zahrnuje celkový aspekt lidské osobnosti, zajišťuje úlevu od bolesti, dívá se na umírání jako na normální proces, integruje psychologické i spirituální aspekty, ulehčuje tento proces rovněž rodinám pacientů. Obzvláště je důležitý ten aspekt paliativní medicíny, který na jedné straně neukončuje život předčasně, ale

zároveň ho neprodluhuje na zatěžující maximální mez. Na rozdíl od eutanázie, kdy jsou rodinní příslušníci zatíženi otázkou, zdali nemohli činit více, paliativní péče ulehčuje jejich svědomí. Člověk nacházející se v jakékoliv fázi umírání tak není redukován na biologickou materii, ale zůstává osobou se vši svou důstojností. Autorka se rovněž v této kapitole dotýká obecných postojů ke smrti v průběhu dějin od středověké všudypřítomnosti smrti a její takřka posvátný charakter, až po současný pohled, kdy je smrt popírána, odmítána, až vyloučena z běžného života. Právě v současné době, kdy je hodnota člověka dána jeho výkoností, produktivností a užitečností pro společnost, nabízí paliativní péče nemocným pohled, že nejsou ostatním na obtíž, naopak, že jsou milováni a pro své blízké jsou nesmírně důležití. Stěžejní je v tomto pohledu hospicová péče, která zajišťuje jak samostatná hospicová zařízení, tak nabízí i domácí péči, což je dle autorky nejideálnější, ale ne vždy možné.

Poslední, čtvrtá, kapitola je věnována mravním dilematům v kontextu umírání a pomoci při jejich řešení. Autorka v předchozích kapitolách prokázala, proč je nutné odmítnout eutanázii a asistované suicidium, nyní se však věnuje otázkám, kdy je morální nechat pacienta zemřít. Opakuje argument, že „nechat“ zemřít je akceptací smrtelnosti, zabití formou eutanázie má však zcela jiné zaměření: totiž zabít. Autorka však klade otázku: když obojí vyústí smrtí, nejedná se o to samé? Odpovědí je jí odlišení v úmyslu a předvídání. Tedy úmysl je sám o sobě dobrý a záměrem jednajícího je vyvolat dobrý efekt. Úmyslem eutanázie je zabít, což nikdy není dobré, za což „nechat“ zemřít může ospravedlnit užití dobrého prostředku, například utišující léky, které ovšem s sebou nesou riziko zkrácení života. Lékař se nezaměřuje na záměrné zkrácení života, ale tlumení bolesti. Pokud by existovala možnost tlumit bolest a přitom nezkrátit život, pak by bylo nutné takového prostředku použít. Autorka často ve své knize interpretuje Hippokratovo: „lékař jen někdy uzdravuje, vždy však pečuje,“ proto by měl zvažovat i vhodnost vysazení nebo nenasazení života udržující léčby. Tak třeba jmenuje kardiopulmonální resuscitaci, jejíž nezahájení je ospravedlnitelné na základě zvážení, zda získané dobro, tedy život pacienta, by bylo neúměrné k tíži břemenu, jímž by pak byl nemocný obtížen. Co se týče výživy a tekutin, kloní se autorka k názoru, že ty by měly být podávány do nejzazší možné chvíle a jejich vysazení je přijatelné pouze v případech, kdy by je tělo přestalo asimilovat.

Ačkoliv je text věnován především lékařům a zdravotnickým pracovníkům, aby rozšířil debatu, která zaznívá, přečtení této knihy lze doporučit i širší veřejnosti, jelikož umírání je součástí lidského života a každý se s ní setká, ať už se svojí vlastní, tak zprostředkovaně skrze své blízké. Autorka vybízí čtenáře, aby se smířili se svojí vlastní smrtí, neboť pouze tak mohou být oporou těžce nemocnému a umírajícímu. Na závěr zaznívá vybidnutí *memento mori*: jedinou možností, která člověku zbývá, je nést toto břemeno s trpělivostí a s důstojností.

OTEVÍRÁME BREVIÁŘ
LITURGIA HORARUM * DENNÍ MODLITBA CÍRKVE

**HYMNUS SPES, CHRISTE, NOSTRÆ VENIÆ,
ZE VZPOMÍNKY NA VŠECHNY VĚRNÉ ZEMŘELÉ 2.11.**

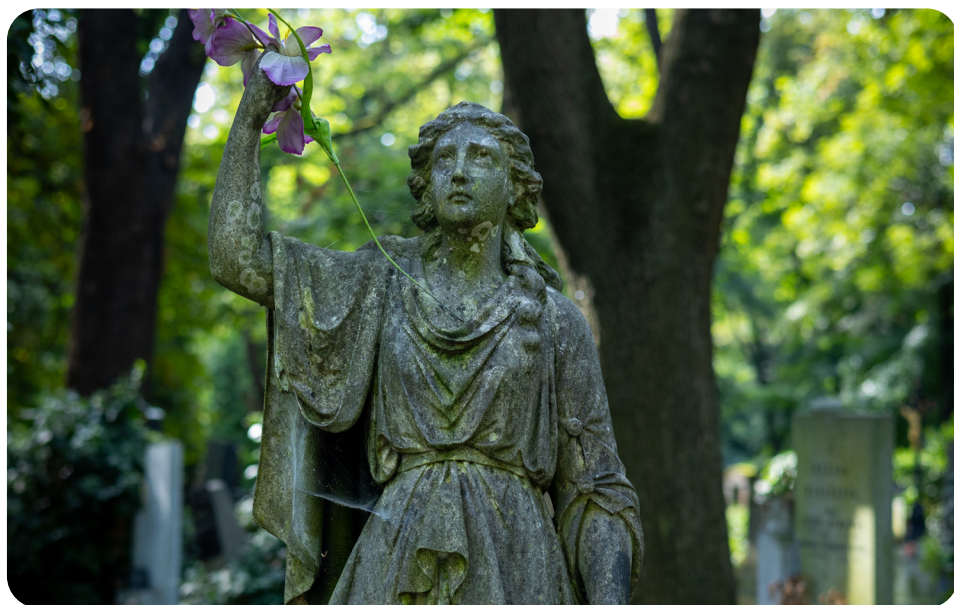
*Kriste, tys naše naděje,
jsi život náš i vzkříšení,
srdcem i zrakem k tobě lnem
blízkostí smrti stísnění.*

*I ty jsi poznal její hrot,
ponurost její dobře znal,
než Otci, s hlavou skloněnou,
jsi v míru ducha odevzdal.*

*Tím, žes vzal, pastýř slitovný,
na sebe náš bol nejkrutší,
ted' můžem s tebou trpět my
a skonat Otci v náručí.*

*Na kříži rozpjat pozvedáš
k probodenému srdci ty,
kdo umírají stísnění
nemoci nebo úzkostí.*

*Když brány pekel rozrazilš,
Vítězi, nebe otvíráš.
Nás nyní v žalu potěš zas
a po skonání oživ nás.*

EUCHARISTICKÁ ADORACE	MODLITBA RŮŽENCE
Každý první čtvrtek v měsíci po mši sv. od 18:00 u sv. Prokopa probíhá do 20:00 tichá adorace před vystavenou Nejsvětější svátostí.	Touto modlitbou oslovujeme Pannu Marii a rozjímáme o Ježíšově životě. Společně se modlíme každý den před mší sv. za ukončení války na Ukrajině.
KŘEST	SVÁTOST SMÍŘENÍ
Křest dospělých: S knězem je nutné domluvit osobní setkání, po kterém následuje příprava ke křtu (katechumenát). Příprava začíná po Velikonocích, křest pak bude uskutečněn o Velikonocích příštích. Křest dětí do 6 let: Při osobním rozhovoru rodičů s knězem bude dohodnuta příprava na křest dítěte. Křest dětí 7-14 let: Při osobním rozhovoru s knězem bude dohodnuta příprava dítěte.	Svátost smíření (sv. zpověď) lze přijmout: SV. PROKOP: po, st, čt, pá 17:25-17:50 SV. ROCH: ne 16:30-16:50, út 16:25-16:55, září-červen st od 6:30, SV. ANNA: ne 7:30-7:50 S knězem lze individuálně dojednat i jiný termín. <i>Dle církevního příkázání je nutné svátost smíření přijmout alespoň jednou do roka – v době velikonoční. Doporučuje se však častější přijímání této svátosti.</i>
CÍRKEVNÍ SŇATEK	SVÁTOST BÍŘMOVÁNÍ
Nejde o pouhý právní akt, ale o svátost, ke které je nutná určitá doba přípravy. Počátkem je osobní setkání s knězem a domluva doby přípravy (cca 3 měsíce).	Tato svátost, ve které se přijímají dary Ducha sv., se v naší farnosti udílí zpravidla na podzim. Zájemci o přípravu se domluví na jejím průběhu s knězem. Příprava probíhá v neděli od 16:30 ve Farním centru.
SVÁTOST NEMOCNÝCH	CÍRKEVNÍ POHŘEB
V případě potřeby lze požádat o její udělení kněze, v naléhavých případech kdykoli. Svátost se udílí buď doma u nemocného nebo v jiném místě (nemocnice, domov seniorů apod.).	Ať už jde o pohřeb na hřbitově, rozloučení v obřadní síni nebo uložení urny do hrobu, je vždy nutné domluvit čas obřadu dříve s knězem než s pohřební službou. Účast kněze však není možná u tzv. „společného rozptýlu“.

VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ DĚTÍ

Náboženství je důležitou součástí lidského formování dětí i mládeže

Ve školním roce 2024–2025 se vyučuje:

1. předškoláci + 1. ročník ZŠ: út 15:45
2. ročník ZŠ: út 16:35
3. ročník ZŠ + příprava k 1. sv. přijímání: pá 14:00
4. – 8. ročník ZŠ: čt 16:15
9. ročník ZŠ + středoškoláci: pá 15:15

Bližší informace na webových stránkách farnosti nebo e-mailem:

MiladaProvinska@seznam.cz, tel +420721128119

PRAVIDELNÉ AKTIVITY VE FARNOSTI

BIBLICKÁ HODINA	HOVORY O VÍŘE	POLEDNÍ ATELIÉR
Společné čtení a objasňování biblických textů dle předem stanoveného rozpisu. čt 19:00-20:30 (kromě 1. čt v měsíci)	Pro katechumeny a také pro všechny, kdo hledají smysl života z víry a chtějí se připravit na přijetí svátostí. neděle 18:00-19:00	Setkání převážně žen ke zdobení svíček a výrobě drobných užitečných předmětů, háčkování, šití apod. pá 9:00-12:00 (říjen-květen)
NÁBOŽENSTVÍ PRO DOSPĚLÉ	MODLITEBNÍ SKUPINA	
Čtvrtky 1x za 14 dní. Střídá se s biblickou hodinou.	Setkání: 2. středa v měsíci v 19:00 mimo červenec a srpen	
	ÚKLID KOSTELŮ	
	Každou druhou sobotu v měsíci po mši sv. u sv. Prokopa v 8:00 se přítomní rozdělí do skupin a začne uklídit kostelů farnosti. Rádi uvítáme každého, kdo bude chtít pomoci. I čistota a vyzdobení Božího chrámu přispívá k celkovému duchovnímu stavu farnosti. Kdo může, měl by pomoci alespoň občas.	

Pokud není stanoveno jinak, konají se uvedené aktivity ve Farním centru – Čajkovského 36, Praha 3. Některé aktivity jsou v současné době a o školních prázdninách přerušeny nebo omezeny; informace jsou včas zveřejněny na webových stránkách farnosti.

KOSTELY VE FARNOSTI PRAHA 3 - ŽIŽKOV

farní kostel sv. Prokopa
Praha 3, Sladkovského nám.

filiální kostel sv. Anny
Praha 3, ul. Tovačovského

filiální kostel sv. Rocha
Praha 3, Olšanské náměstí

Aktuální informace pro každý den jsou na webových stránkách farnosti – www.farnost-zizkov.cz

POŘAD BOHOSLUŽEB

den	kostel	čas	poznámka
NEDĚLE	sv. Anna sv. Prokop sv. Roch	8:00 9:30 11:00 17:00	
pondělí	sv. Prokop	18:00	v latinském jazyce 4x ročně v tridentském ritu u sv. Rocha
úterý	sv. Roch	17:00	
středa	sv. Roch sv. Prokop	6:00 18:00	mimo červenec a srpen; v adventě Roráty
čtvrtek	sv. Prokop	18:00	
pátek	sv. Prokop	18:00	každý první pátek v měsíci po mši sv. pobožnost k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu
sobota	sv. Prokop	8:00	každou druhou sobotu v měsíci úklid kostelů

PŘÍPADNÉ ZMĚNY JSOU VČAS OZNÁMENY

Výstav Nejsvětější svátosti:

sv. Prokop: první čtvrtek v měsíci po mši sv. - eucharistická adorace do 20:00

Úřední hodiny ve farní kanceláři:
Cajkovského 36/669, 130 00 Praha 3 - Žižkov

středa: 8:30 – 11:30 farář P. Vít Uher
čtvrtek: 8:30 – 11:30 farář P. Vít Uher

Kontakty:

farář P. ThLic. Vít Uher, ThD.:
tel. 731625910 e-mail: zizkov@efara.cz
web: www.farnost-zizkov.cz

EKONOMICKÉ OKÉNKO

stav ke dni 31. 10. 2024

výše dluhu (úvěr): Kč 1.924.435,81-
sbírka na splacení úvěru – 10/2024: Kč 15.675,-
č. účtu farnosti: 6146009339/0800
Česká spořitelna

povinná měsíční splátka: Kč 29.324,-

DĚKUJEME ZA VAŠE DARY – JEN DÍKY NIM MŮŽEME I MY DÁLE POMÁHAT.

PROKOPSKÉ LISTY

č. 376–LISTOPAD 2024

Vydává Římskokatolická farnost u sv. Prokopa Praha 3 – Žižkov

farář: P. ThLic. Vít Uher, ThD.

Příspěvky mohou být redakčně upravovány. Náklad 250 ks. Výrobní cena 18 Kč.

NEPRODEJNÉ.

PODPOŘIT FARNOST A JEJÍ POTŘEBY MŮŽETE PŘES QR PLATBU

QR Platba

Finančními prostředky pokrýváme například platby za energie, nákupy liturgických potřeb a další nezbytnosti, bez nichž by se farnost neobešla.

Za Vaše dary Vám děkujeme!